

20 EKLE, 520 ÇIKAR

21. yüzyılda dünyanın büyük bir kısmı dinlerin gereksiz olduğunu ve sadece insanları kontrol altına almak için oluşturulmuş yapılar olduğunu söylüyor ve buna içten bir inanç besliyor. Peki ya size bunu söyleyenlerin dahi bir dini olduğunu söylesem ne dersiniz? Eğer sizler de böyle düşünen insanlardansanız büyük ihtimalle dininizi bilim ve akıl olarak seçmişsinizdir. Bence siz diğer dinlerde bulunan ilahi kavramların yerine evrende bulunan kuvvetleri, fizik kanunlarını, rastlantısallığı koymuşsunuz demektir. Alışlagelmiş din kavramına benzemese de aslında sizin inancınız da bir dindir. Sizin peygamberleriniz, “Tanrı” olarak adlandırılan ilahi varlıktan gelen mesajları ileten biri değil de sizin ilah olarak gördüğünüz kanunları, kuvvetleri ve rastlantısallık sonucu oluşan olayları açıklayan bilim insanlarıdır. Bu minvalde bakınca her insanın bir dini olduğunu çünkü her insanın yaratılış konusunda başkalarından esinlendiği ya da kendi keşfettiği bir fikri vardır. Bu fikrin oluşturduğu dolambaçlı ve uzun yolu takip ettiğimizde bu inançların aslında bir dini oluşturduğunu düşünüyorum. Burada asıl var olan problem ise kimsenin dinsiz olmaması ve dinin gerçekten insanları kullanmada harika bir araç olmasıdır. Ben bir Tanrı’ya inanmıyorum diyen kişiler bile kolayca bilim insanlarının sözlerine inanabilir.

500 yıl önce Orta Çağ’da Avrupa, bir adam ve onun yandaşları yüzünden büyük bir değişime uğradı. Bu değişimin aslında dinin insanları kontrol altına alma gücünü fark eden liderlere karşı yapıldığını düşünüyorum. Dinin kontrol amaçlı kullanılması her zaman kötü amaçlar uğruna ve insanlara zarar vermek için olmamış bence. Örnek vermek gerekirse Osmanlı da insanları kontrol altına almak için dini kullanmış ve uzun süren bir imparatorluğu başlatmıştır. Dinin kullanılması konusunda tarihte birçok örnek vardır. Tarih sahnesine farklı kişilerle, farklı zamanlarda ve farklı yerlerde çıkan dinin çıkar amaçlı kullanılması, insanlığın asla ders almayı beceremediği bir olgu olmuştur. Günümüzde bile bunun birçok örneklerini görüyorum. Bundan yüzyıl önce Anadolu’da yapılan devrimler sonucu dinin kontrol gücünden uzaklaşan güzel ülkemiz, maalesef bugün o gücün tekrar kontrolü altına girmiş bir halde ve bu beni gerçekten üzüyor. Birçok zümreye göre 2002’den bu yana geçen 20 senede ülkenin 40 yıl geriye gittiği düşünülse de aslında bu sayı bana göre çok azdır. Teknoloji ve imkanlar bakımından çağın çok az gerisinde olsak da kafa yapısı olarak maalesef büyük bir çoğunluk 500 yıl öncesinde kalmıştır. Sokak röportajlarını izleyen biri olarak bu röportajlarda “Şükür et!”, “Elindekiyle yetin.” tarzı ifadeleri çokça duydum. Bu ifadeler tıpkı Orta Çağ’da zenginlik ve şatafat içinde yaşayan kiliseyi savunan ve cennette eşit olacaklarını savunan insanların düşüncelerinden çok da farklı değiller bence. İşte tam olarak bu yüzden ülke olarak 40 değil 520 yıl geriye gittiğimizi düşünüyorum. Aslında günümüzdeki yurtdışına gitmek için verilerin uğraşların ve beslenen isteklerin merkezinde bu düşünce var. Ben de onlardan biriyim ve aklını kiraya çıkarmış insanların bulunduğu bir toplumda olmaktan hiç hoşnut değilim. Ayrıca bunun yanında düşünme ve sorgulama yetisini kaybetmiş bir insanın bana bir faydası olmayacağını üstelik zararı olacağını düşünüyorum. Zaten benim için bir yerde kazanç yoksa orada bulunmam hiç mantıklı değil ve bu yüzden de dışarı çıkanların en başında olabilmek adına en büyük gayreti gösteriyorum.

Orta Çağ’ın kurtarıcısı Martin Luther, Thomas Müntzer gibi kişiler bugün maalesef ortaya çıkmayacak diye düşünüyorum. Bu kişilerin ve yaşadığı dönemdeki kişilerin en büyük ve ayırt edici

özelliği kendilerini bir Őeye adayabilmeleriydi. Büyük resmi görme, kendilerini büyük davaya adama, başkalarının iyiliği için kendini feda edebilme gibi yüksek erdemlere sahip olan insanlarla maalesef günümüz coğrafyasında pek çok karşılaşmadım. Şahsım için düşünürsem bile arkamda öylece bırakabileceğim hiç kimsem yok. Kaybedecek bir Őeyi olmayan insanlar korkusuz ve fedakâr olurlar ve ben maalesef öyle değilim. Günümüzde böylesine büyük bir devrim için maalesef çok sayıda korkusuz ve fedakâr insan gerektiğini düşünüyorum. Günümüzdeki insanlar ise, benim gibi, fedakârlık yapmak yerine bencilce hareket edip kaçmayı ve daha iyi bir hayatı uzaklarda bulmayı tercih ediyor. Kalanlar ise, dinin aldatma gücünün etkisi altında, istedikleri şatafatlı ve görkemli hayatı beklemeye devam ediyorlar ki bence boşuna bekliyorlar. Orta Çağ’daki kadar büyük bir değişimin Anadolu’da gerçekleşmesini zaten beklenemiyorum ancak, ufak da olsa böyle bir devrim, bu kalanlar ve bu gidenler olduğu sürece uzun yıllar boyunca gerçekleşemez diye düşünüyorum. Zor zamanların iyi liderler yarattığını söylese de bu bende o etkiyi uyandırmıyor. Küreselleşen dünyanın insanları iletişim olarak birleştirdiğini ancak psikolojik olarak birbirinden çok ayırdığını düşünüyorum. Topluma ve onun bireylerine baktığımda aslında toplumun sadece zorunlu kurulması gereken bağlardan oluştuğunu düşünüyorum. Yarının ne olacağı bilinmez ama içinde bulunduğum toplumun yarınının bir süre bensiz olacağını biliyorum.

Kaynakça

Vuillard, Eric. “Yoksulların Savaşı”. Çev., Nihan Özyıldırım. Can Yayınları, 2021.